

Hanteringen av hela resan-perspektivet - strategihandlingars bidrag att påverka hållbart resande i Lunds kommun och Malmö stad

Att resa hållbart är ett mål som Sverige och många andra länder i världen arbetar ständigt med att försöka uppfylla. Det återstår mycket utvecklingsarbete kring resandet med hållbara transportmedel, bland annat på grund av att fossildrivna fordon fortsätter att vara attraktivt i samhället. Ett led i utvecklingsarbetet är beaktandet av hela resan-perspektivet.

Att Lunds kommun och Malmö stads strategiplaner beaktar hela resan-perspektivet är viktigt, eftersom synsättet bidrar till att ta hänsyn till resors olika stadier, utöver start- och slutpunkter som annars brukar belysas med särskilt intresse. En aspekt för att tillgodose hela resan-perspektivet handlar om att se över vilka sorters infrastrukturalternativ som finns tillgängliga vid planering av den fysiska miljön. I det stora hela utgör den fysiska miljön en central del för att påverka hur människor reser, eftersom den både kan hindra och gynna olika personers resande.

Resultaten visar att Lunds kommuns och Malmö stads översiktsplan presenterar vag och generell information kring infrastruktur för gång, cykel och kollektivtrafik. Där information berör infrastruktur associeras den med utvecklingsinriktningen för förtätning i kommunerna. Dessutom uppger tjänstemän från kommunerna att planeringsförslag för att utveckla gång, cykel och kollektivtrafik, som ofta kan hamna i betydande konflikt med faktorer som antingen förhindrar eller försämrar bilanvändning, är svåra att accepteras kommunpolitiskt. I kommunernas översiktsplaner och trafik- och mobilitetshandlingar, såsom LundaMaTs III, gångplan 2020–2024 för Lunds kommun och trafik- och mobilitetsplan (TROMP) för Malmö stad, framgår information om hela resan-perspektivet. Kommunernas dokument har dock ytligt behandlat det, där strategihandlingarna saknar detaljerad information om konkreta handlingsförslag för att hantera olika problemsituationer i kommunerna. Framför allt lider personer som väljer att använda hållbara transportmedel av detta, eftersom vissa platser saknar eller har bristfällig infrastruktur där dokumenten har svårt att användas i syfte att lösa problemen. I Lunds kommun är ett problemområde resor från deras mindre tätorter, medan utmaningarna i Malmö stad gäller att resa hållbart till och från ytterkanterna av kommunen. Studien har utifrån resultaten presenterat en djupare inblick i hur Lunds kommun och Malmö stads hanterar hela resan-perspektivet.

Syftet med examensarbetet har varit att undersöka hur hela resan hanteras av Lunds kommun och Malmö stads översiktsplan och trafik- och mobilitetshandlingar. En litteraturstudie, baserat på tidigare forskning om hållbar mobilitet, hela resan-perspektivet och infrastruktur för gång, cykel och kollektivtrafik, har presenterats för att beskriva kunskapsläget i ämnesområdet. Intervjustudier med representanter från båda kommuner har utförts i syfte att inhämta information kring deras uppfattningar om planering av infrastruktur för gång, cykel och kollektivtrafik samt hela resan-perspektivet. En analys av översiktsplaner och trafik- och mobilitetshandlingar har också inkluderats, avsikten var att undersöka hur kommunerna tar hänsyn till hela resan-perspektivet och deras planering av infrastruktur för gång, cykel och kollektivtrafik.

Examensarbete av Guang Wen Chung vårterminen 2023, civilingenjörsutbildning i Väg- och Vattenbyggnad vid Lunds Tekniska Högskola